

22003A1223(02)

23.12.2003

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TA' L-UNJONI EWROPEA

L 338/32

IL-PROTOKOLL**biex jemenda l-Konvenzjoni dwar ir-Responsabbiltà għall-Partijiet Terzi fil-Qasam tal-Energija Nukleari tad-29 ta' Lulju 1960, kif emendata bil-Protokoll addizzjonali tat-28 ta' Jannar 1964 u l-Protokoll tal-16 ta' Novembru 1982**

IL-GVERNJIET tar-Repubblika Federali tal-Ġermanja, ir-Renju tal-Belġju, r-Renju tad-Danimarka, ir-Renju ta' Spanja, r-Repubblika tal-Finlandja, r-Repubblika Franċiża, r-Repubblika Griega, ir-Repubblika Taljana, r-Renju tan-Norveġja, r-Renju ta' l-Olanda, r-Repubblika Portugiża, r-Renju Unit tal-Gran Brettanja u l-Irlanda ta' Fuq, ir-Repubblika tas-Slovenja, r-Repubblika ta' l-Isvezja, il-Konfederazzjoni Svizzera u r-Repubblika tat-Turkija,

WAQT LI JIKKUNSIDRAW li huwa mixtieq li tiġi emendata l-Konvenzjoni dwar ir-Responsabbiltà għal Partijiet Terzi fil-Qasam ta' l-Energija Nukleari, konkluzja f'Parigi fid-29 ta' Lulju 1960 fi hdan il-qasam tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni Ekonomika l-Iżvilupp, kif emendata bil-Protokoll addizzjonali tat-28 ta' Jannar 1964 u l-Protokoll tal-16 ta' Novembru 1982,

FTIEHMU dan li ġej:

I.

Il-Konvenzjoni dwar ir-Responsabbiltà għal Partijiet Terzi fil-Qasam ta' l-Energija Nukleari, tad-29 ta' Lulju 1960, kif emendata bil-Protokoll Addizzjonali tat-28 ta' Jannar 1964 u l-Protokoll tal-16 ta' Novembru 1982, għandha tiġi emendata kif ġej:

A. is-subparagrafi (i) u (ii) tal-paragrafu (a) ta' l-artikolu 1 għandhom jiġu sostitwiti b'dan li:

- “(i) ‘Incidenza nukleari’ tfisser xi ġrajja jew serje ta' ġrajjet li jkollhom l-istess orġini li johloq hsara nukleari;
- (ii) ‘Stallazzjoni nukleari’ tfisser reatturi minbarra daww inklużi fxi mezzi ta' trasport; fabbriki għall-manifattura jew l-ipproċessar ta' sustanzi nukleari; fabbriki għas –separazzjoni ta' isotopi ta' karburant nukleari; fabbriki għall-ipproċessar mill-ġdid ta' karburant nukleari li jixgħel; faċilitajiet għall-ħażna ta' sustanzi nukleari minbarra l-ħażna incidentali għall-ġarr ta' daww is-sustanzi; stallazzjonijiet għad-disponiment ta' sustanzi nukleari; kull reattur bħal dak, fabbrika, faċilità jew stallazzjoni li tkun fil-proċess li tiġi dikommissjonata; u kull stallazzjonijiet oħra bħal daww li fihom ikun hemm karburant jew prodotti radjuattivi jew skart hekk kif il-Kumitat Permanenti għall-Energija Nukleari ta' l-Organizzazzjoni (hawnhekk iżjed 'l quddiem imsejjah il-Kumitat 'Permanenti') jista' jiddeċiedi minn żmien għal żmien; kull Parti Kontraenti tista' tistabbilixxi li żewġ stallazzjonijiet nukleari jew aktar ta' operatur wieħed li jkunu jinsabu fl-istess sit għandhom, flimkien ma' xi post ieħor fuq dak is-sitfejn ikun jinzamm karburant jew prodotti radjuattivi jew skart, jiġu meqjusa bħala stallazzjoni waħdiena nukleari;”

B. erba' subparagrafi ġodda (vii), (viii), (ix) u (x), għandhom jiżdiedu mal-pargrafu (a) ta' l-Artikolu 1 kif ġej:

“(vii) ‘Hsara nukleari’ tfisser:

1. telf ta' hajja jew dannu personali;
2. telf jew hsara ta' proprjetà;

u kull wahda minn dan li ġej sal-limitu stabbilit mill-liġi tal-qorti kompetenti,

3. telf ekonomiku li jirriżulta mit-telf jew il-hsara msemmija fis-subparagrafu 1 jew 2 ta' hawn fuq sal-limitu li ma jkunx inkluż f'daww is-subparagrafi, jekk jiġu sofferti minn persuna li jkollha d-dritt li tagħmel talba fir-rigward ta' dak it-telf jew hsara;
4. in-nefqa tal-miżuri tar-restituzzjoni tal-ambjent imhassar, kemm-il darba dak it-thassir ma jkunx insinjifikanti, jekk daww il-miżuri jkunu attwalment ittiehdu, u sal-limitu li ma jkunx inklużi fis-subparagrafu 2 ta' hawn fuq;

5. telf ta' dhul li jirriżulta minn interessi ekonomiċi diretti fi użu jew dgawdija tal-ambjent, soffert bħala riżultat ta' tħassir sinjifikanti ta' dak l-ambjent, u sal-limitu li dan ma kienx inkluż fis-subparagrafu 2 ta' hawn fuq;

6. in-nefġiet ta' miżuri ta' prevenzjoni, u aktar telf jew ħsara kkawżati minn dawk il-miżuri,

fil-każ tas-subparagrafi 1 sa 5 ta' hawn fuq, sal-limitu li t-telf jew il-ħsara jinholqu jew jirriżultaw minn radjazzjoni li tjonizza li tohroġ minn xi sors ta' radjazzjoni ġewwa stallazzjoni nukleari, jew li tohroġ minn karburant nukleari jew prodotti nukleari jew skart fi, jew ta' sustanzi numlejari li jkunu ġejjin minn, joriġinaw fi, jew mibghuta lil, stallazzjoni nukleari, sew jekk tirriżulta minn proprjetajiet radjuattivi ta' dak il-materjal, jew minn tahlita ta' proprjetajiet radjuattivi ma' proprjetajiet tossiċi, li jispjodu jew ohrajn perikolużi ta' dak il-materjal;

(viii) 'miżuri ta' restituzzjoni' tfisser kull miżuri raġonevoli li jkunu ġew approvati mill-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istat fejn il-miżuri kienu ttiehdu, u li jimmiraw li jirrestitwixxu jew isewwu komponenti mhassra jew distrutti ta' l-ambjent, jew li jintroduċu, fejn raġonevoli, l-ekwivalenti ta' dawn il-komponenti fl-ambjent. Il-leġislazzjoni ta' l-Istatfejn tkun saret il-ħsara nukleari għandha tistabbli min ikollu d-dritt li jiehu dawk il-miżuri;

(ix) 'miżuri ta' prevenzjoni' tfisser kull miżuri raġonovoli meħuda minn xi persuna wara inċident nukleari jew tkun sehhet grajja li tohloq theddida gravi jew imminenti ta' ħsara nukleari, biex tipprevjeni jew tnaqqas il-ħsara msemija fis-subparagrafi (a)(vii) 1 sa 5, suġġetta għal kull approvazzjoni ta' l-awtoritajiet kompetenti mehtieġa bil-liġi ta' l-Istat fejn ikunu ttiehdu l-miżuri;

(x) 'mużuri raġonevoli' tfisser miżuri li jinsabu taħt il-liġi tal-qorti kompetenti li jkunu xierqa u proporzjonati, wara li jingħata kont ta' ċirkostanzi kollha, per eżempju:

1. in-natura u l-limitu tal-ħsara nukleari li ssehh jew, fil-każ ta' miżuri ta' prvenzjoni, n-natura u l-limitu tar-riskju ta' dik il-ħsara;

2. il-limitu li għalih, fiż-żmien li jkunu ttiehdu, dawk il-miżuri x'aktarx li jkunu effettivi; u

3. l-hila rilevanti xjentifika u teknika;"

C L-Artikolu 2 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

“(a) Din il-Konvenzjoni għandha tghodd għall-ħsara nukleari sofferta fit-territorju ta', jew f'xi żoni marittimi stabbiliti skond il-liġi internazzjonali ta', jew, hlief fit-territorju ta' Stat mhux Kontraenti mhux imsemmi taħt (ii) sa (iv) ta' dan il-paragrafu, abbord bastiment jew ajruplan reġistrat minn:

(i) Parti Kontraenti;

(ii) Stat mhux Kontraenti li, fiż-żmien tal-inċident nukleari, kien Parti Kontraenti għall-Konvenzjoni ta' Vjenna dwar Responsabbiltà Ċivili għal Ħsara Nukleari fil-21 ta' Mejju 1963 u u kull emenda tagħha li tkun fis-sehh għal dik il-Parti, u għall-Protokoll Kongunt li jirrelata ma' l-Applikazzjoni tal-Konvenzjoni ta' Vjenna u tal-Konvenzjoni ta' Pariġi tal-21 ta' Settembru 1998, kemm-il darba iżda, li l-Parti Kontraenti għall-Konvenzjoni ta' Pariġi li fit-territorju tagħha tkun tinsab l-istallazzjoni tal-operatur responsabbli, tkun Parti Kontraenti għal dak il-Protokoll Kongunt;

(iii) Stat mhux Kontraenti li, fiż-żmien tal-inċident nukleari, ma kellu ebda stallazzjoni nukleari fuq it-territorju tiegħu jew f'xi żoni marittimi stabbiliti minnu skond il-liġi internazzjonali; jew

(iv) xi Stat iehor mhux Kontraenti li, fiż-żmien ta' l-inċident nukleari, ikollu fis-sehh leġislazzjoni dwar responsabbiltà nukleari li toffri benefiċċi reċiproċi ekwivalenti, u li tkun ibbażata fuq principji identiċi għal dawk ta' din il-Konvenzjoni, inkluż, fost hwejjeġ ohra, r-responsabbiltà mingħajr it-tort ta' l-operatur responsabbli, responsabbiltà esklussiva ta' l-operatur jew dispożizzjoni fl-istess sens, ġurisdiżjoni esklussiva tal-qorti kompetenti, trattament ugwali tal-vittmi kollha ta' inċident nukleari, għarfien u infurzaera tad-deċiżjonijiet, trasferiment liberu tal-kumpens, mgħax u spejjeż.

- (b) Ebda haġa f'dan l-Artikolu ma għandha tipprevjeni lil Parti Kontraenti, li fit-territorju tagħha tkun tinsab stallazzjoni nukleari ta' l-operatur responsabbli, li tipprovdi għall-kamp ta' applikazzjoni aktar wiesgħa ta' din il-Konvenzjoni taht il-leġislazzjoni tagħha."

D. L-Artikolu 3 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

- "(a) L-operatur ta' stallazzjoni nukleari għandu jkun responsabbli, skond din il-Konvenzjoni, għal hsara nukleari minbarra:

(i) hsara għall-istallazzjoni nukleari nnifisha u xi stallazzjoni nukleari ohra, inkluża stallazzjoni nukleari taht kostruzzjoni, fuq il-lok fejn tkun tinsab dik l-istallazzjoni: u

(ii) hsara lil xi proprjetà fl-istess lok li jintuża jew ikun ser jintuża b'konnessjoni ma' dik l-istallazzjoni,

meta jkun hemm xhieda li dik il-hsara kienet ikkawżata minn incident nukleari jew tkun tinvolvi sustanzi nukleari li jkunu ġejjin minn dik l-istallazzjoni, hlief kif provdut mod ieħor fl-Artikolu 4.

- (b) Fejn hsara nukleari tiġi kawżata konguntemment minn incident nukleari u minn incident ieħor li ma jkunx incident nukleari, dik il-parti tal-hsara li tkun ikkawżata minn dak l-incident l-ieħor, għandha, sal-limitu li ma tkunx raġonevolment separabbli mill-hsara nukleari kawżata mill-incident nukleari, titqies li tkun hsara nukleari kawżata mill-incident nukleari. Fejn hsara nukleari tiġi kawżata konguntemment minn incident nukleari u minn hrug ta' radjazzjoni li tijonizza mhux koperta b'din il-Konvenzjoni, ebda haġa f'din il-Konvenzjoni ma għandha tillimita jew mod ieħor teffettwa r-reponsabbiltà ta' xi persuna b'konnessjoni ma' dak il-hrug ta' radjazzjoni li tijonizza.";

E. il-paragrafi (ċ) u (d) ta' l-Artikolu 4 għandhom jiġu enumarti mill-ġdid bħala paragrafi (d) u (e) rispettivament u pargrafu ġidi (ċ) għandu jizdied biex jinqara kif ġej:

- "(c) It-trasferiment tar-responsabbiltà lill-operatur ta' xi stallazzjoni nukleari ohra skond il-paragrafi (a)(i) u (ii) u (b)(i) u (ii) ta' dan l-Artikolu jista' jsehh biss jekk dak l-operatur ikollu interess dirett ekonomiku fis-sustanzi nukleari li jkun qed jingarru.";

F. il-paragrafi (b) u (d) ta' l-Artikolu 5 għandhom jiġu sostitwiti b'dan li ġej:

- "(b) Meta, iżda, il-hsara nukleari tiġi kawżata minn incident nukleari li jsehh fi stallazzjoni nukleari u li jkun jinvolvi biss sustanzi nukleari mahżuba fiha incidentalment għall-garr tagħhom, l-operatur ta' l-istallazzjoni nukleari ma jkunx responsabbli fejn ikun responsabbli l-operatur jew persuna skond l-Artikolu 4.

- (d) Jekk il-hsara nukleari tahti lok għar-responsabbiltà ta' aktar minn operatur wiehed skond din il-Konvenzjoni, ir-responsabbiltà ta' dawn l-operaturi għandha tkun kollettiva, kemm-il darba dik ir-responsabbiltà tinholoq bħala riżultat ta' hsara nukleari kawżata minn incident nukleari li jinvolvi sustanzi nukleari waqt il-garr tagħhom fl-istess mezz ta' trasport, jew, fil-każ ta' hażna incidentali għall-garr, fl-istess stallazzjoni nukleari, l-ammont massimu totali li għalih dawk l-operaturi għandhom ikunu responsabbli għandu jkun l-ogħla ammont stabbilit fir-rigward ta' xi wiehed minnhom skond l-Artikolu 7. Fl-ebda każ ma għandu operatur wiehed jiġi mehtieg, fir-rigward ta' incident nukleari, li jhallas aktar mill-ammont stabbilit fir-rigward tiegħu skond l-Artikolu 7.";

G. il-pargrafi (ċ) u (e) ta' l-Artikolu għandhom jiġu sostitwiti b'dan li ġej:

- "(c) (i) Ebda haġa f'din il-Konvenzjoni ma għandha teffettwa r-responsabbiltà:

1. ta' xi individwa għal hsara nukleari kawżata minn incident nukleari li għaliha l-operatur, bis-saħħa ta' l-Artikolu 3(a) jew ta' l-Artikolu 9, ma jkunx responsabbli taht din il-Konvenzjoni u li tirriżulta minn att jew nuqqas ta' dak l-individwu magħmul bil-hsieb li jikkawża dik il-hsara;
2. ta' persuna debitament awtorizzata minn operatur ta' reattur li jkun jagħmel parti minn mezz ta' trasport għal hsara nukleari kkawżata minn incident nukleari fejn dak l-operatur ma jkunx responsabbli għal dik il-hsara skond l-Artikolu 4(a)(iii) jew (b)(iii).

- (ii) L-operatur ma għandu jgħorr ebda responsabbiltà barra din il-Konvenzjoni għal hsara nukleari kawżata minn incident nukleari."

- “(e) Jekk l-operatur jipprova li l-ħsara nukleari rriżultat kollha kemm hi jew parti minnha minn nonkuranza kbira tal-persuna li ssorfri l-ħsara jew minn att jew nuqqas ta' dik il-persuna magħmul bil-ħsieb li tinholoq ħsara, il-oqtri kompetenti tista', jekk il-liġi nazzjonali hekk tkun tipprowdi, li teħles lill-operatur għal kolloxx jew f'parti mill-obbligu tiegħu li jhallas kumpens fir-rigward tal-ħsara sofferta minn dik il-persuna.”;

H. L-Artikolu 7 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

- “(a) Kull Parti Kontraenti għandha tipprowdi fil-leġislazzjoni tagħha li r-responsabbiltà ta' l-operatur fir-rigward ta' ħsara nukleari kawżata minn xi incident nukleari wieħed ma għandhiex tkun anqas minn Ewro 700 miljun.
- (b) Minkejja l-pargrafu (a) ta' dan l-Artikolu u l-Artikolu 21(ċ), kull Parti Kontraenti tista':
- (i) waqt li jingħata kont tan-natura tas-sutanzi nukleari nvoluti u tal-konsegwenzi probabbli ta' incident nukleari li jorigina minnhom, tistabbilixxi ammont aktar baxx ta' responsabbiltà għal dik l-installazzjoni, kemm-il darba ma għandu fl-ebda każ xi ammont hekk stabbilit ikun anqas minn Ewro 70 miljun; u
 - (ii) waqt li jingħata kont tan-natura tas-sutanzi nukleari nvoluti u tal-konsegwenzi probabbli ta' incident nukleari li jorigina minnhom, tistabbilixxi ammont aktar baxx ta' responsabbiltà għall-garr ta' sustanzi nukleari, kemm-il darba ma għandu fl-ebda każ xi ammont hekk stabbilit ikun anqas minn Ewro 80 miljun.
- (ċ) Il-kumpens għal ħsara nukleari kawżata lill-mezz tat-trasport li fuqu kienu s-sutanzi nukleari nvoluti fil-waqt ta' l-incident nukleari ma għandux ikollu l-effett li jnaqqas ir-responsabbiltà ta' l-operatur fir-rigward ta' xi ħsara nukleari ohra sa ammont anqas minn Ewro 80 miljun, jew xi ammont għola stabbilit bil-leġislazzjoni ta' Parti Kontraenti.
- (d) L-ammont ta' responsabbiltà ta' operatori ta' stallazzjonijiet nukleari fit-territorju ta' Parti Kontraenti stabbilit skond il-pargrafu (a) jew (b) ta' dan l-Artikolu jew bl-Artikolu 21(ċ), kif ukoll id-dispożizzjonijiet ta' xi leġislazzjoni ta' Parti Kontraenti skond il-paragrafu (ċ) ta' dan l-Artikolu għandu jghodd għal daww l-operaturi kull fejn isehh l-incident nukleari.
- (e) Parti Kontraenti tista' tissugġetta t-transitu ta' sustanzi nukleari mit-territorju tagħha bil-kondizzjoni li l-ammont massimu tar-responsabbiltà ta' l-operatur barrani konċernat jiżdied, jekk hija tqis li dak l-ammont ma jkunx adegwat biex ikopri r-riskji ta' incident nukleari waqt it-transitu, kemm-il darba l-ammont massimu hekk miżjud ma jisboqx l-ammont massimu ta' responsabbiltà ta' operatori ta' stallazzjonijiet nukleari li jkunu jinsabu fit-territorju tagħha.
- (f) Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (e) ta' dan l-Artikolu ma għandhom jghoddu:
- (i) għal garr bil-baħar fejn, taħt il-liġi internazzjonali, ikun hemm id-dritt ta' dħul fil-każi ta' perikolu urgenti fil-portijiet ta' dik il-Parti Kontraenti jew id-dritt ta' passagg biss mit-territorju tagħha; jew
 - (ii) għal garr bl-ajru fejn, bi ftehim jew taħt liġi internazzjonali, jkun hemm id-dritt li jittajjar fuq jew jinżel fit-territorju ta' dik il-Parti Kontraenti.
- (g) Fil-każi fejn il-Konvenzjoni tghodd għal Stati mhux Kontraneti skond l-Artikolu 2(a)(iv), kull Parti Kontraneti tista' tistabbilixxi fir-rigward ta' ħsara nukleari ammonti aktar baxxi mill-ammonti minimi stabbiliti taħt dan l-Artikolu jew taħt l-Artikolu 21(ċ) sal-limitu li dak l-Istat ma joffrix benefiċċi reċiproċi għal ammont ekwivalenti.
- (h) Kull mgħax jew spejjeż moħtija minn qorti f'kawżi għall-kumpens taħt din il-Konvenzjoni ma għandhomx jitqiesu li jkunu kumpens għall-finijiet ta' din il-Konvenzjoni u għandhom jithallsu mill-operatur b'żieda ma' kull ammont li għalih jkun responsabbli skond dan l-Artikolu.
- (i) L-ammonti msemmija f'dan l-Artikolu jistgħu jinqalbu għall-munita nazzjonali f'figuri ttundjati.
- (j) Kull Parti Kontraenti għandha tiżgura li l-persuni li jsufri ħsara jistgħu jinfużaw id-drittijiet tagħhom għall-kumpens mingħajr ma jkollhom għalfejn jibdwu proċedimenti separati skond l-origini tal-fondi provduti għal dak il-kumpens.”;

I. L-Artikolu 8 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

- “(a) Id-dritt ta' kumpens skond din il-Konvenzjoni għandu jkun suġġett għall-preskrizzjoni jew l-estinzjoni jekk ma ssirx kawża,
- (i) fir-rigward ta' telf ta' ħajja u korrimment personali, fi żmien 30 sena mid-data ta' l-inċident nukleari;
 - (ii) fir-rigward ta' ħsara nukleari ohra, fi żmien għaxar snin mid-data ta' l-inċident nukleari.
- (b) Il-leġislazzjoni nazzjonali tista', iżda, tistabbilixxi perjodu itwal minn dak iffissat fis-subparagrafu (i) jew (ii) tal-paragrafu (a) ta' dan l-Artikolu, jekk ikunu ttiehdu miżuri mill-Parti Kontraenti li fit-territorju tagħha tkun tinsab l-installazzjoni nukleari ta' l-operatur responsabbli biex tkopri r-reponsabbiltà ta' dak l-operatur fir-rigward ta' xi kawża għall-kumpens wara li jiskadi l-perjodu ffissat fis-subparagrafu (i) jew (ii) tal-paragrafu (a) ta' dan l-Artikolu u matul dak il-perjodu itwal.
- (c) Jekk, iżda, jiġi stabbilit perjodu itwal skond il-paragrafu (b) ta' dan l-Artikolu, kawża għall-kumpens li ssir f'dak il-perjodu ma għandha fl-ebda każ teffettwa d-dritt għall-kumpens skond din il-Konvenzjoni ta' xi persuna li tkun għamlet kawża kontra l-operatur,
- (i) fi żmien perjodu ta' 30 sena fir-rigward ta' korrimment personali jew telf ta' ħajja;
 - (ii) fi żmien perjodu ta' 10 snin fir-rigward tal-ħsara nukleari l-ohra kollha.
- (d) Il-leġislazzjoni nazzjonali tista' tistabbilixxi perjodu ta' mhux anqas minn tlett snin għall-preskrizzjoni jew l-estinzjoni tad-drittijiet għall-kumpens skond il-Konvenzjoni, stabbilit mid-data li fiha l-persuna li ssofri ħsara nukleari saret taf b'dan, jew mid-data li fiha dik il-persuna messa raġonevolment kienet taf kemm bil-ħsara nukleari u l-operatur responsabbli, kemm-il darba l-perjodi stabbiliti skond il-paragrafi (a) u (b) ta' dan l-Artikolu ma jinqabżux.
- (e) Fejn id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 13(f)(ii) ikunu jghoddu, id-dritt għall-kumpens ma għandux, iżda, jkun suġġett għall-preskrizzjoni jew l-estinzjoni jekk, fi hdan iż-żmien li hemm provvediment dwaru fil-paragrafi (a), (b) u (d) ta' dan l-Artikolu,
- (i) qabel l-istabbiliment tat-Tribunal imsemmi fl-Artikolu 17, tkun saret kawża quddiem xi wahda mill-qorti li minnhom it-Tribunal jista' jagħżel; jekk it-Tribunal jistabbilixxi li l-qorti kompetenti tkun qorti li ma tkunx dik li quddiemha dik il-każwa tkun diġà saret, huwa jista' jiffissa data sa liema dik il-kawża għandha tingieb quddiem il-qorti kompetenti hekk stabbilita; jew
 - (ii) tkun saret talba mill-Parti Kontraenti konċernata biex jinbeda stabbiliment mit-Tribunal tal-qorti kompetenti skond l-Artikolu 13(f)(ii) u sussegwentement tinbeda kawża għal dak l-istabbiliment f'dak iż-żmien hekk kif jista' jiġi ffissat mit-Tribunal.
- (f) Kemm-il darba l-liġi nazzjonali ma tipprovdi mod ieħor, kull persuna li ssofri ħsara nukleari kkawżata minn inċident nukleari li tkun għamlet kawża għall-kumpens fil-perjodu ta' żmien li hekk provvediment dwaru f'dan l-Artikolu tista' temenda t-talba tagħha fir-rigward ta' xi aggravju ta' ħsara nukleari wara li jiskadi dak il-perjodu, kemm-il darba ma tkunx inghatat deċiżjoni finali mill-qorti kompetenti.”;

J. L-Artikolu 9 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

“L-operatur ma għandux ikun responsabbli għall-ħsara nukleari kkawżata minn inċident nukleari direttament dovut għal xi konflitt bl-armi, ostilitajiet, gwerri ċivili, jew rivoluzzjoni.”;

K. L-Artikolu 10 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

- “(a) Biex ikopri r-reponsabbiltà skond din il-Konvenzjoni, l-operatur għandu jkun mehtieg li jagħmel u jżomm polza ta' assigurazzjoni jew xi garanzija ohra finanzjarja għall-ammont stabbilit skond l-Artikolu 7(a) jew 7(b) jew l-Artikolu 21(c) u ta' dak it-tip u kondizzjonijiet hekk kif l-awtorità kompetenti pubblika tista' tispeċifika.
- (b) Fejn ir-reponsabbiltà ta' l-operatur ma tkunx limitata fl-ammont, il-Parti Kontraenti li fuq it-territorju tagħha tkun tinsab l-installazzjoni nukleari ta' l-operatur, għandha tistabbilixxi limitu fuq il-garanzija finanzjarja ta' l-operatur responsabbli, b'dan illi kull limitu hekk stabbilit ma jkunx anqas mill-ammont imsemmi fl-Artikolu 7(a) jew 7(b).

- (c) Il-Parti Kontraenti li fuq it-territorju tagħha tkun tinsab l-istallazzjoni nukleari ta' l-operatur responsabbli għandha tiżgura l-hlas ta' talbiet għall-kumpens għall-hsara nukleari li jkunu ġew stabbiliti kontra l-operatur billi tippovdi l-fondi mehtieġa sal-limitu li l-assigurazzjoni jew garanzija finanzjarja ohra ma tkunx disponibbli jew suffiċjenti biex tissodisfa sawk it-talbiet, sa ammont li ma jkunx anqas mill-ammont imsemmi fl-Artikolu 7(a) jew l-Artikolu 21(ċ).
- (d) Ebda assiguratatur jew garanti iehor finanzjarju ma għandu jissospendi jew iħassar l-assigurazzjoni jew garanzija finanzjarja ohra li hemm provvediment dwarha fil-paragrafu (a) jew (b) ta' dan l-Artikolu minghajr ma jagħti avviż bil-miktub ta' l-anqas ta' xahrejn lill-awtorità pubblika kompetenti jew, sal-limitu li dik l-assigurazzjoni jew garanzija finanzjarja ohra tkun tirrelata għall-garr ta' sustanzi nukleari, matul il-perjodu tal-garr in kwistjoni.
- (e) L-ammonti provduti bhala assiguratatur, assiguratatur mill-ġdid, jew garanzija finanzjarja ohra jistghu jingibdu biss għall-kumpens għall-hsara nukleari kawżata minn incident nukleari.”;

L. L-Artikolu 12 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

“Il-kumpens li għandu jithallas skond din il-Konvenzjoni, il-*premiums* ta' l-assigurazzjoni u l-assigurazzjoni mill-ġdid, l-ammonti provduti bhala assiguratatur, assiguratatur mill-ġdid, jew garanzija finanzjarja ohra mehtieġa skond l-Artikolu 10, l-imghax u l-ispejjeż imsemmija fl-Artikolu 7(h), għandhom ikunu jistghu jiġu trasferiti liberament bejn iż-żoni monetarji tal-Partijiet Kontraenti.”;

M. L-Artikolu 13 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

- “(a) Hlief kif mod iehor provdut f'dan l-Artikolu, il-ġurisdizzjoni fuq kawżi taht l-Artikoli 3, 4 u 6(a) għandha tkun biss tal-qrati tal-Parti Kontraenti li fuq it-territorju tagħha jkun sehh l-incident nukleari.
- (b) Fejn isehh incident nukleari ġewwa ż-żona taż-żona esklussiva ekonomika ta' Parti Kontraenti jew, jekk dik iż-żona ma tkunx giet stabbilita, f'żona li ma tiżboqx il-limiti ta' żona esklussiva ekonomika kieku wahda kienet stabbilita, il-ġurisdizzjoni fuq kawżi li jikkonċernaw hsara nukleari minn dak l-incident nukleari għandha, għall-finijiet ta' din il-Konvenzjoni, tkun tal-qrati ta' dik il-Parti, kemm-il darba li l-Parti Kontraenti konċernata tkun innotifikat lis-Segretarju Ġenerali ta' l-Organizzazzjoni ta' dik iż-żona qabel l-incident nukleari. Ebda haġa f'dan il-paragrafu ma għandha tiġi interpretata bhalali tippermetti l-eżerċizzju ta' ġurisdizzjoni jew id-delimitazzjoni ta' żona marittima b'mod li jkun kontra l-liġi internazzjonali tal-baħar.
- (c) Fejn isehh incident nukleari barra t-territorju tal-Partijiet Kontraenti, jew fejn isehh ġewwa żona li fir-rigward tagħha ma tkun inghatat ebda notifikazzjoni skond il-paragrafu (b) ta' dan l-Artikolu, jew fejn il-lok ta' l-incident nukleari ma jkunx jista' jiġi stabbilit b'ċertezza, il-ġurisdizzjoni ta' daww il-kawżi għandha tkun tal-qrati tal-Parti Kontraenti li fuq it-territorju tagħha tkun tinsab l-istallazzjoni nukleari ta' l-operatur responsabbli.
- (d) Fejn incident nukleari jsehħ f'żona li fir-rigward tiegħu jghoddu ċ-ċirkostanzi ta' l-Artikolu 17(d), il-ġurisdizzjoni għandha tkun tal-qrati stabbiliti, fuq it-talba tal-Parti Kontraenti konċernata, mit-Tribunal imsemmi fl-Artikolu 17 bhala li jkunu l-qrati ta' dik il-Parti Kontraenti li l-aktar li tkun relatata mill-qrib u affettwata bil-konsegwenzi ta' l-incident.
- (e) L-eżerċizzju tal-ġurisdizzjoni taht dan l-Artikolu kif ukoll in-notifikazzjoni ta' żona magħmula skond il-paragrafu (b) ta' dan l-Artikolu ma għandux johloq xi dritt jew obbligu jew jiffissa xi precedent fir-rigward tad-delimitazzjoni ta' żoni marittimi bejn Stati b'kosta faċċata ta' xulxin jew biswit xulxin.
- (f) Fejn il-ġurisdizzjoni tkun tal-qrati ta' aktar minn Parti Kontraenti wahda bis-saħha tal-paragrafu (a), (b) jew (c) ta' dan l-Artikolu, il-ġurisdizzjoni għandha tkun ta':
 - (i) jekk l-incident nukleari jsehħ f'parti barra t-territorju ta' xi Parti Kontraenti u f'parti fit-territorju ta' Parti Kontraenti wahdiena, fil-qrati ta' dik il-Parti Kontraenti; u
 - (ii) f'kull każ iehor, fil-qrati stabbiliti, fuq it-talba tal-Parti Kontraenti konċernata, mit-Tribunal imsemmi fl-Artikolu 17 bhala li jkunu l-qrati ta' dik il-Parti Kontraenti li magħha jkun relatat l-aktar mill-qrib u affettwat mill-konsegwenzi ta' l-incident.

- (g) Il-Parti Kontraenti li l-qrati tagħha jkollhom ġurisdizzjoni għandha tiżgura li f'dak li għandu x'jaqsam ma' kawżi għall-kumpens ta' hsara nukleari:
- (i) kull Stat jista' jiftah kawża għan-nom ta' persuni li jkunu sofrew hsara nukleari, li jkunu ċittadini ta' dak l-Istat jew li jkollhom id-domicilju tagħhom jew ir-residenza fit-territorju tiegħu, u li jkunu taw il-kunsens tagħhom għal dan; u
 - (ii) kull persuna tista' tagħmel kawża biex tinforza d-drittijiet skond din il-Konvenzjoni miksuba b'surroga jew assenjament.
- (h) Il-Parti Kontraenti li l-qrati tagħha għandhom ġurisdizzjoni skond din il-Konvenzjoni għandha tiżgura li qorti waħda biss mill-qrati tagħha għandha tkun kompetenti biex tiddeċiedi dwar il-kumpens għall-hsara nukleari li tirriżulta minn xi incident nukleari, bil-kriterji għal dik l-għażla jkunu stabbiliti permezz tal-leġislazzjoni nazzjonali ta' dik il-Parti Kontraenti.
- (i) Deċiżjonijiet mogħtija mill-qorti kompetenti skond dan l-Artikolu wara s-smigh, jew fin-nuqqas, għandhom, meta jsiru infurzabbli skond il-ligi applikata minn dik il-qorti, isiru infurzabbli fit-territorju ta' kull wiehied mill-Partijiet Kontraenti l-oħra malli l-formalitajiet meħtieġa mill-Parti Kontraenti konċernata ikunu tlestew. Il-merti tal-każ ma għandhomx ikunu s-sugġett ta' aktar proċedimenti. Id-dispożizzjonijiet ta' hawn fuq ma għandhomx jghoddu għal deċiżjonijiet provviżorji.
- (j) Jekk tinbeda kawża kontra Parti Kontraenti skond din il-Konvenzjoni, dik il-Parti Kontraenti ma tistax, hlief fir-rigward ta' miżuri ta' esekuzzjoni, tinvoka xi immunitajiet ta' ġurisdizzjoni quddiem il-qorti kompetenti skond dan l-Artikolu.”;
- N. Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 14 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:
- “(b) ‘Ligi nazzjonali’ u leġislazzjoni ‘nazzjonali’ jfissru l-ligi jew il-leġislazzjoni nazzjonali tal-qorti li għandha ġurisdizzjoni skond din il-Konvenzjoni fuq talbiet li jirriżultaw minn incident nukleari, esklużi r-regoli dwar konflitti ta' ligijiet li jirrelataw ma' daww it-talbiet. Dik il-ligi jew leġislazzjoni għandha tgħodd għall-kwistjonijiet kollha kemm sostantivi u proċedurali mhux regolati speċifikament minn din il-Konvenzjoni.”;
- O. Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 15 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:
- “(b) Sal-limitu li kumpens għal hsara nukleari jkun jeċċedi s-700 miljun ewro imsemmi fl-Artikolu 7(a), kull miżura bħal dik tkun xi tkun il-forma tagħha tista' tiġi applikata taht kondizzjonijiet li jistgħu jidderogaw mid-dispożizzjonijiet ta' din il-Konvenzjoni.”;
- P. Artikolu ġdid 16bis għandu jidded wara l-Artikolu 16 kif ġej:
- “L-Artikolu 16a
- Din il-Konvenzjoni ma għandhiex teffettwa d-drittijiet u l-obbligi ta' Parti Kontraenti skond ir-regoli ġenerali tal-ligi pubblika internazzjonali.”;
- Q. L-Artikolu 17 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:
- “(a) Fil-każ ta' disputa li tirriżulta bejn żewġ Partijiet Kontraenti jew aktar dwar l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' din il-Konvenzjoni, il-partijiet fid-disputa għandhom jikkonsultaw bil-hsieb li jsovvu d-disputa permezz ta' negozjati jew xi mezz ieħor amikevoli.
- (b) Fejn disputa msemija fil-paragrafu (a) ma tiġix solvuta fi żmien sitt xhur mid-data li fiha dik id-disputa tiġi magħrufa li teżisti minn xi parti fiha, il-Partijiet Kontraenti għandhom jitaqghu sabiex jghinu lill-partijiet fid-disputa biex tinstab soluzzjoni amikevoli.
- (c) Fejn ebda soluzzjoni tad-disputa ma tinsab fi żmien tlett xhur mill-laqgħa msemija fil-paragrafu (b), id-disputa għandha, fuq it-talba ta' xi parti fiha, tintbnaġhat lit-Tribunal Ewropew dwar l-Energija Nukleari stabbilit bil-Konvenzjoni ta' l-20 ta' Diċembru 1957 dwar l-Istabbiliment ta' Kontroll ta' Sigurtà fil-Qasam ta' l-Energija Nukleari.
- (d) Disputi li jikkonċernaw id-delimitazzjoni ta' konfini marittimi huma barra l-kamp ta' applikazzjoni ta' din il-Konvenzjoni.”;

R. L-Artikolu 18 għandu jiġi sostitwit b'dan liġej:

- “(a) Riżervi għal xi dispożizzjoni waħda jew aktar ta' din il-Konvenzjoni jistgħu jsiru f'kull żmien qabel ir-ratifikazzjoni, aċċettazzjoni jew approvazzjoni ta', jew adeżjoni għal, din il-Konvenzjoni jew qabel iż-żmien ta' notifikazzjoni taht l-Artikolu 23 fir-rigward ta' xi territorju jew territorji msemmiya fin-notifikazzjoni, u għandhom ikunu ammissibbli bis jekk it-termini ta' dawn ir-riżervi jkunu ġew espressament aċċettati mill-Firmatarji.
- (b) Dik l-aċċettazzjoni ma għandhiex tkun meħtieġa minn firmatarju li huwa nnifsu ma jkunx irrattifika, aċċetta jew approva din il-Konvenzjoni f'perjodu ta' 12-il xahar wara d-data tan-notifikazzjoni għaliha ta' dik ir-riżerva mis-Segretarju Ġenerali ta' l-Organizzazzjoni skond l-Artikolu 24.
- (c) Kull riżerva ammissa skond dan l-Artikolu tista' tiġi rtirata f'kull żmien permezz ta' notifikazzjoni ndirizzata lis-Segretarju Ġenerali ta' l-Organizzazzjoni.”;

S. L-Artikolu 19 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

- “(a) Din il-Konvenzjoni għandha tkun suġġetta għar-ratifikazzjoni, aċċettazzjoni jew aċċettazzjoni. L-istrumenti tar-ratifikazzjoni, aċċettazzjoni jew pprovazzjoni għandhom ikunu depożitati mas-Segretarju Ġenerali ta' l-Organizzazzjoni.
- (b) Din il-Konvenzjoni għandha tidhol fis-seħh malli jiġu depożitati l-istrumenti tar-ratifikazzjoni, aċċettazzjoni jew approvazzjoni minn mhux anqas minn hames firmatarji. Għal kull Firmatarju li jirrattifika, jaċċetta jew japprova wara dan, din il-Konvenzjoni għandha tidhol fis-seħh malli jiddepożita l-istrumenti tiegħu ta' ratifikazzjoni, aċċettazzjoni jew approvazzjoni.”;

T. L-Artikolu 20 għandmu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

“L-emendi għal din il-Konvenzjoni għandhom ikunu adottati bi ftehim komuni tal-Partijiet Kontraenti kollha. Dawn għandhom jidhlu fis-seħh meta jiġu ratifikati, aċċettati jew approvati minn żewġ terzi tal-Partijiet Kontraenti. Għal kull Parti Kontraenti li tirratifika, taċċetta jew tapprova wara dan, dawn għandhom jidhlu fis-seh fid-data ta' dik ir-ratifikazzjoni, aċċettazzjoni jew approvazzjoni.”;

U. paragrafu ġdid (ċ) għandu jiżdied ma' l-Artikolu 21 biex jaqra kif ġej:

- “(c) Minkejja l-Artikolu 7(a), fejn Gvern li ma jkunx Firmatarju għal din il-Konvenzjoni jissieheb f'din il-Konvenzjoni wara l-1 ta' Jannar 1999, dan jista' jipprovdi taht il-leġislazzjoni tiegħu li r-responsabbiltà ta' l-operatur fir-rigward tal-hsara nukleari kawzata minn xi incident nukleari wiehed trista' tiġi limitata, għall-perjodu ta' hames snin mid-data ta' l-adozzjoni tal-Protokoll ta'..... (data) biex tiġi emendata din il-Konvenzjoni, għal ammont transitorju ta' mhux anqas minn Ewro 350 miljun fir-rigward ta' incident nukleari li jsehh f'dak il-perjodu.”;

V. il-paragrafu (c) ta' l-Artikolu 22 għandu jiġi enumerat bhala l-paragrafu (d) u paragrafu ġdid (c) għandu jiżdied biex jaqra kif ġej:

- “(c) Il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkonsultaw lil xulxin malli jiskadi kull wiehed mill-perjodi ta' hames snin li jiġu wara d-data li fiha din il-Konvenzjoni tidhol fis-seħh, dwar il-problemi kollha ta' interess komuni mqajjma mill-applikazzjoni ta' din il-Konvenzjoni, u b'mod partikolari, biex jikkunsidraw jekk ziediet fl-ammonti tar-responsabbiltà u l-garanziji finanzjarji skond din il-Konvenzjoni jkunux mixtieqa.”;

W. il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 23 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

- “(b) Kull Firmatarju jew Parti Kontraenti jista', fiż-żmien tal-firma, ratifikazzjoni, aċċettazzjoni jew approvazzjoni ta', jew l-adeżjoni għal, din il-Konvenzjoni, jew fi żmien aktar tard, jinnotifika lis-Segretarju Ġenerali ta' l-Organizzazzjoni li din il-Konvenzjoni għandha tghodd għal dawk mit-territorji tagħha, inkluzi t-territorji li għalihom hija responsabbli għar-relazzjonijiet internazzjonali tagħhom, li għalihom ma tapplikax din il-Konvenzjoni skond il-paragrafu (a) ta' dan l-Artikolu u li jkunu msemmiya fin-notifikazzjoni. Kull notifika bħal dik tista', fir-rigward ta' xi territorju jew territorji msemmiya fiha, tiġi rtirata billi jinghata avviż ta' 12-il xahar għal dak il-ghan lis-Segretarju Ġenerali ta' l-Organizzazzjoni.”;

X. L-Artikolu 24 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"Is-Segretarju Ġenerali ta' l-Organizzazzjoni għandu jagħti avviż lill-Firmatarji kollha u l-Gvernijiet li jaċċedu meta jirċievi xi strument ta' ratifikazzjoni, aċċettazzjoni, approvazzjoni, adeżjoni jew irtirar, ta' kull notifikazzjoni skond l-Artikoli 13(b) u 23, ta' deċiżjonijiet tal-Kumitat appożitu ta' Tmexxija taht l-Artikolu 1(a)(ii), 1(a)(iii) u 1(b), bid-data li fiha din il-Konvenzjoni tidhol fis-seħh, bit-test ta' xi emendi għaliha u d-data li fiha dik l-emenda għandha tidhol fis-seħh, u b'kull riżerva magħmula skond l-Artikolu 18.";

Y. l-espressjoni "ħsara" li tidher fl-artikoli li ġejjin għandha tiġi sostitwita bl-espressjoni "ħsara nukleari":

- l-Artikolu 4(a) u (b),
- l-Artikolu 5(a) u (ċ),
- l-Artikolu 6(a), (b), (d), (f) u (h);

Z. fl-ewwel sentenza ta' l-Artikolu 4 tat-test Franciż, il-kelma "stockage" għandha tiġi sostitwita bil-kelma "entrepasage", u f'dan l-ostess artikolu l-kelma "transportées" hija sostitwita bil-kliem "en cours de transport". Fl-Artikolu 6(h) tat-test Ingliż, il-kelma "workmen's" għandha tiġi sostitwita bil-kelma "workers".

AA. L-Anness II li jinsab mal-Konvenzjoni għandu jithassar.

II.

- (a) Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Protokoll għandhom, kif bejn il-Partijiet għalih, jiffurmaw parti integrali mill-Konvenzjoni dwar ir-Responsabbiltà ta' Partijiet Terzi fil-Qasam ta' l-Energija Nukleari tad-29 ta' Lulju 1960, kif emendata bil-Protokoll Addizzjonali tat-28 ta' Jannar 1964 u bil-Protokoll tas-16 ta' Novembru 1982 (hawnhekk iżjed 'l quddiem imsejja l-"Convention"), li għandha tkun magħrufa bħala l-"Konvenzjoni dwar ir-Responsabbiltà ta' Partijiet Terzi fil-Qasam ta' l-Energija Nukleari tad-29 ta' Lulju 1960, kif emendata bil-Protokoll Addizzjonali tat-28 ta' Jannar 1964 u bil-Protokoll tas-16 ta' Novembru 1982 u bil-Protokoll ta'..."
- (b) Dan il-Protokoll għandu jkun suġġett għar-ratifikazzjoni, aċċettazzjoni jew approvazzjoni. Strument ta' ratifikazzjoni, aċċettazzjoni jew approvazzjoni għandu jkun depożitat mas-Segretarju Ġenerali ta' l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni Ekonomika u l-Iżvilupp.
- (ċ) Il-Firmatarji ta' dan il-Protokoll li jkunu diġà rratifikaw jew aċċedew għall-Konvenzjoni juru l-intenzjoni tagħhom li jirratifikaw, jaċċettaw jew japprovaw dan il-Protokoll kemm jista' jkun malajr. Il-Firmatarji l-oħra għal dan il-Protokoll jintrabtu li jirratifikawh, jaċċettawh jew japprovawh fl-istess żmien li huma jirratifikaw il-Konvenzjoni.
- (d) Dan il-Protokoll għandu jkun miftuħ għall-adeżjoni skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 21 tal-Konvenzjoni. L-adeżjonijiet għall-Konvenzjoni għandhom ikunu aċċettati biss jekk ikunu akkumpanjati bl-adeżjoni għal dan il-Protokoll.
- (e) Dan il-Protokoll għandu jidhol fis-seħh skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 20 tal-Konvenzjoni.
- (f) Is-Segretarju Ġenerali ta' l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni Ekonomika u l-Iżvilupp għandu jagħti avviż lill-Firmatarji kollha u lill-Gvernijiet li jaċċedu malli jirċievi kull strument ta' ratifikazzjoni, aċċettazzjoni, approvazzjoni jew adeżjoni għal dan il-Protokoll.